

Διαπλοκή: Παρανομία ή Ήδική Συμπεριφορά;

του Μάριου Δελλατόλα, Συμβούλου Επιχειρήσεων, mdellatolas@hol.gr

Πριν μερικά χρόνια ειπώθηκε μία φράση από Πρωθυπουργό, που ουζητήθηκε πολύ και διαπαμένει ως στοιχείο για τη διαπλοκή: "είπαμε να κάνει ένα δώρο στον εαυτό του, αλλά όχι και 500.000.000 δρχ. (1,5 εκ. ευρώ)". Η διαπλοκή υπήρχε πάντα και είναι μία μάχη για την εξουσία, τη δύναμη, το χρήμα και την καλή ζωή. Στη σημερινή εποχή, τα ΜΜΕ την έκαναν καθημερινή ενημέρωση, δημιουργώντας την εντύπωση ότι τώρα ενέσκηψε. Είναι ουτοπία, όμως, εάν πιστεύουμε ότι κάποια κυβέρνηση, χθεσινή, σημερινή ή μελλοντική διαπορέσει να την καταστείλει.

Η διαπλοκή είναι "αμοιβαία παρασκηνιακή εξάρτηση" περισσοτέρων του ενός απόμων: κάποιος χορηγεί κάτι και κάποιος απολαμβάνει οφέλη, δεσμευόμενος έναντι του χρηγούντος. Και δεν περιορίζεται στο δημόσιο τομέα.

Στην καθημερινή ζωή, διαπορούμε να αναφέρουμε εκανοντάδες παραδείγματα. Όταν αγοράζουμε κάτι από ένα κατάστημα ενίστε τίθεται η ερώτηση "θέλετε απόδειξη; Χωρίς απόδειξη διέχετε 10% έκπτωση". Από την απάντηση εξαρτάται εάν διαπλοκή. Εάν συμφωνήσουμε στη συναλλαγή χωρίς απόδειξη, προκύπτει αμοιβαίο όφελος. Το δύμα είναι το κράτος που διαπλοκή. Εάν να μην έχουμε και ηδικό πρόβλημα, σκολιάζουμε ότι "το κράτος με κλέβει συνέχεια, ας κερδίσω και εγώ κάτι". Δεν έχει, όμως, σημασία εάν το "δώρο" στον εαυτό μας αξίζει 1.500.000 ή 100 ευρώ. Το σημαντικό είναι ότι ενεργούμε κατά τον ίδιο τρόπο και, εάν είχαμε τη δυνατότητα να αποφασίσουμε για μεγαλύτερα ποσά, διαπλοκή μεγαλύτερα "δώρα" στον εαυτό μας.

Στον ιδιωτικό τομέα, υπάρχουν αρκετά στελέχη (Ελληνες) που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα, αλλά το μεγαλύτερο μέρος της αμοιβής τους καταβάλλεται μέσω off-shore εταιριών. Έτσι, πληρώνουν μόνο 10% φόρο αντί του 40% που επιβαρύνει τις αμοιβές αυτές. Θύμα δεν είναι μόνο το Δημόσιο, αλλά και όλοι οι φορολογούμενοι που καλούνται να καλύψουν, με διάφορες μισθολογικές μεδόδους, το έλλειμμα εσόδων του Δημοσίου.

Όταν ένα στέλεχος ξεκινά εργασία σε μία εταιρεία, συμφωνεί ότι θα πάκετο αμοιβών. Καμία εταιρεία δεν ουζητά μάζι του ότι, πέρα από τη συμφωνηθείσα αμοιβή, διαπορεί να βγάζει και άλλα χρήματα από διάφορες πηγές. Δυστυχώς,

αρκετά στελέχη επιτρέπουν σημαντικά δώρα στον εαυτό τους, σε χρήμα ή σε είδος, από συνεργαζόμενες εξωτερικές πηγές. Τα στελέχη αυτά ισχυρίζονται ότι "έχει νόμιμα καδιερώθει στις συναλλαγές μία προμήθεια 3% ή 5%". Οι προμηθευτές, επίσης, αναφέρουν πως "εάν δεν δώσω κάτι, δα χάσω τη δουλειά".

Φυσικά, δεν μπορεί να μιλήσει κάποιος για νόμιμες ή παράνομες ενέργειες. Οι πράξεις αυτές αφορούν περισσότερο την ηδική συμπεριφορά, τις επιχειρηματικές αρχές, την επαγγελματική υπευθυνότητα, για αυτό και υπάρχει δυσκολία αντιμετώπισης της διαπλοκής. καθώς η παρανομία δεν είναι ξεκάθαρη. Κάθε "έκπτωση" που χορηγείται προς μία εταιρεία δεν ανήκει στο άτομο που διακειρίζεται ή αποφασίζει για τη συναλλαγή. Ανήκει στα 3 μέρη που στηρίζουν και δίνουν ζωή στην εταιρεία: τους μετόχους, τους πελάτες και τους εργαζομένους.

Στο management, επιμένουμε ότι τα διοικητικά στελέχη πρέπει να δίνουν το παράδειγμα σε όλο το προσωπικό, εφαρμόζοντας τους ηδικούς κανόνες και τις επιχειρηματικές αρχές που επικοινωνούν στους εργαζομένους. Σε επίπεδο κράτους, το σύνολο της ηγεσίας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα πρέπει να αποτελεί παράδειγμα για τους πολίτες. Τα παραπάνω, που σε ορισμένους ακούγονται δεωρητικά και ίσως απίδανα, επιβεβαιώνονται με μετρήσις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που τοποθετούν την Ελλάδα στη 42η θέση σε δέματα διαπλοκής.

Η διαπλοκή δεν αντιμετωπίζεται μόνο με νόμους και με το φόρο της δημόσιας έκθεσης. Πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία και η συμπεριφορά μας. Δεν μπορούμε ως πολίτες να ζητάμε από τις κυβερνήσεις να διορθώσουν την συμπεριφορά του συμπολίτη μας, αλλά εμείς να μην αλλάζουμε τη δική μας. Οι πολιτικοί διαποτέλεσμα πρέπει να πρέπει να κατανοήσουν ότι η διαπλοκή είναι ένα πολύ σημαντικό, διακομματικό δέμα και απαιτεί την απόλυτη συνεργασία μεταξύ τους και όχι τη συνεχή αντιπαράθεση. Οι επιχειρήσεις διαποτέλεσμα πρέπει να προσελκύουν ταλαντούχα στελέχη, αλλά να προσέχουν και τις ηδικές τους αρχές. Η νοοτροπία "καλά αποτελέσματα με κάθε μέσο" αρχίζει να ξεπερνιέται. Η Εταιρική Διακυβέρνηση κερδίζει έδαφος, αν και η εφαρμογή της στην Ελλάδα ακόμη υστερεί. ^